

Hans Liman

REGISTERBLAD

1986-09-16

2008-09-16 Delvis reviderad/Jens Johannesson.

RIKSINTRESSANT NATURMILJÖ, ÖSTERGÖTLANDS LÄN

Nr NRO 050 16, LEMUNDA

MOTALA KOMMUN

KARTA: 8E NO

MITTPUNKT: 8E 9j 11

AREAL: 200 ha

NATURGEOGRAFISK REGION: 23 Skogslandskapet i Tiveden-Tylöskogen-Kolmården.

INTRESSEASPEKTER: G

URVALSKRITERIER: A

VÄRDEOMDÖME: Lemundaområdet med tre (konglomerat, sandsten och lerskiffer) av de i Visingsöformationen ingående fyra bergarterna utgör en utomordentligt värdefull och skyddsvärd naturmiljö. Formationens bergarter återfinns endast i Vättersänkan och är åtkomlig på få ställen vid stränder och på öar. Sanddynerna har få motsvarigheter inom länet. Sandstarr är sällsynt i länet.

OMRÅDETS HUVUDDRAG: Berggrunden inom Lemundaområdet som ligger vid Vättern utgörs helt och hållet av bergarter tillhörande Visingsöformationen. Huvuddelen av berggrunden täcks emellertid av lösa jordarter. Trots det kan tre av de fyra i formationen ingående bergarterna studeras i naturliga skärningar.

Den näst äldsta - konglomeratet - finns blottat i den långa strandbrinken som sträcker sig från en punkt 150 m VSV L Hals till spetsen på Långsnäpen. Sandstenen är exponerad i en smal strandzon från Stenudden i söder till sandstensbrottet vid Lemundaviken. Sandstenen har i äldre tider brutits i små brott i strandzonen för tillverkning av kvarnstenar och slipstenar. Spår efter den verksamheten finns i form av ett relativt stort antal kasserade stenar. Visingsöformationen yngsta bergart - lerskiffer - har iakttagits vid stranden av Lemmingstorpeviken i närheten av torpet Granhult.

På västsidan av Lemundahalvön liksom väster om Lemunda gård går sandstenen i dagen och jordtäcket är mycket sparsamt. Här växer en 10-15 m hög och gles tallskog. Träden är trots sin klenhet relativt gamla. Genomsikten är mycket god. Marken är bevuxen med blåbär, lingon, kråkbär och krustätel. Mossor och lavar är rikligt förekommande och fläckvis helt dominerande.

Utmed viken nordväst om L Hals finns dyner. Dessa är upp till 5 m höga. Den största dynen är förstörd genom tidigare sandtäkt. Dynerna är bevuxna med en gles tallskog. I flygsanden växer bl

a sandstarr och strandråg. Inom vissa delar av dynområdet är flygsanden exponerad eftersom ett sammanhängande växttäckte saknas.

FÖRUTSÄTTNINGAR FÖR ATT OMRÅDETS NATURVÄRDEN SKALL

BIBEHÅLLAS: Naturvärdena kommer att bestå om området undantas från ingrepp som t ex täkt, anläggningar, bebyggelse och schaktning i dyner.

PLANERING OCH SÄKERSTÄLLANDE: Länsstyrelsens naturvårdsplan 1983: Motala kommun nr N 60. Naturvärdesklass I.

Motala kommunöversikt 1977:Rn 57 med riktlinjen: Nybyggnad och fastighetsbildning som kan komma att strida mot naturvårdsintressena bör vägras.

Naturvårdsprogram för Motala kommun.

OMRÅDET BERÖR RIKSINTRESSANT KULTURMILJÖ: -

OMRÅDET BERÖR RIKSINTRESSANT FRILUFTSMILJÖ: -

OMRÅDET INGÅR ÄVEN I: -

REFERENSER: Länsstyrelsen i Östergötlands län: Natur- och kulturmiljöer i Östergötland. - Linköping 1983.

Wikman, Hugo m fl: Beskrivning till berggrundskartan HJ NO - Uppsala 1982.

Motala kommun: Kommunöversikt - Motala 1977.

Naturvårdsprogram för Motala kommun.